

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/publikacje/ksiazki/13169,Zapomniani-dygnitarze-Pierwsi-sekretarze-Komitetu-Wojewodzkiego-PPRPZPR-w-Gdansk.html>
23.04.2024, 10:22

Zapomniani dygnitarze. Pierwsi sekretarze Komitetu Wojewódzkiego PPR/PZPR w Gdańsku w latach 1945-1990. Szkice biograficzne

Piotr Brzeziński, *Zapomniani dygnitarze. Pierwsi sekretarze Komitetu Wojewódzkiego PPR/PZPR w Gdańsku w latach 1945-1990. Szkice biograficzne*, Gdańsk 2013, 467 s. + 48 s. wkł. zdj.

Pierwsza tego typu książka na polskim rynku wydawniczym. Zbiór esejów biograficznych przedstawiających sylwetki wszystkich szefów Komitetu Wojewódzkiego PPR i PZPR w Gdańsku z lat 1945-1990. Znajdziemy tu zarówno biografie znanych i wciąż budzących kontrowersje Stanisława Kociołka i Tadeusza Fiszbacha, jak też zupełnie zapomnianych Janiny Kowalskiej i Włodzimierza Melzackiego. Autor odtwarza ich zawile losy na tle przełomowych wydarzeń rozgrywających się na Wybrzeżu w okresie PRL, nie pomijając przy tym wątków drażliwych i zakulisowych partyjnych rozgrywek, przez lata pomijanych w ich oficjalnych życiorysach. Książka jest efektem kilkuletniej kwerendy przeprowadzonej w ponad trzydziestu archiwach. Autor korzystał też z prywatnych zbiorów dokumentów i archiwalnej prasy, obfitej memuarystyki, najnowszej literatury przedmiotu i zebranych przez siebie, unikatowych relacji świadków historii. Publikację uzupełniają tabele oraz obszerna wkładka zdjęciowa, zawierająca mało znane fotografie i fotokopie wybranych dokumentów.

ZAPOMNIANI DYGNITARZE

Pierwsi sekretarze Komitetu Wojewódzkiego PPR/PZPR
w Gdańsku w latach 1945-1990
Szkice biograficzne

PIOTR BRZEZIŃSKI



Zapomniani dygnitarze. Pierwsi sekretarze Komitetu
Wojewódzkiego PPR/PZPR w Gdańsku w latach
1945-1990. Szkice biograficzne

Fragmenty recenzji:

Autorowi udało się z ogromnym powodzeniem zrealizować swój zamysł badawczy. Powstała praca językowo dobrze napisana – wolna zarówno od pseudonaukowego „bełkotu”, jak i komunistycznej nowomowy, solidna, dojrzała, oparta na szerokiej i zróżnicowanej bazie źródłowej (szczególnie należy zwrócić tu uwagę na wzorowe wręcz wykorzystanie zebranych przez Piotra Brzezińskiego relacji z rozmów ze wszystkimi żyjącymi byłymi pierwszymi sekretarzami gdańskiego KW oraz ich długoletnimi współpracownikami). W efekcie otrzymaliśmy dzieło nowatorskie nie tylko w treści, ale i w formie, które praktycznie już zawsze będzie stanowiło punkt odniesienia dla autorów kolejnych tego typu książek. Na podkreślenie zasługuje także fakt, że Autorowi udało się w sposób bardzo taktowny (nie nachalny i bez niezdrowych emocji) pisać o agenturalnych związkach niektórych sekretarzy ze służbami specjalnymi PRL.

prof. dr hab. Jerzy Eisler, Instytut Pamięci Narodowej i Instytut Historii PAN

Sześciu spośród przedstawionych w pracy piętnastu dygnitarzy partyjnych, na jednym z etapów swojej kariery zasiadało w Biurze Politycznym KC PZPR. Z reguły nie odgrywali w nim przodującej roli, niemniej jednak zaliczali się do kręgu węższej elity władzy w PRL. Reprezentowali różne skrzydła i frakcje wewnętrzne – od „dogmatyków” (Stanisław Kociołek) po „liberałów” (Tadeusz Fiszbach). Również wśród pozostałych bohaterów książki spotykamy postacie ciekawe i nietuzinkowe (jak Witold Konopka i Jan Ptasiński). [...] Autor w oparciu o solidną podstawę źródłową przedstawił dość dokładnie sylwetki pierwszych sekretarzy KW PPR/PZPR w Gdańsku. Przez pryzmat tych osób nakreślił też historię gdańskiej organizacji partyjnej. Pisząc stylem eseistycznym, atrakcyjnym dla czytelnika, zachował jednocześnie wszystkie zasady warsztatu naukowego historyka. Książka ma faktycznie pionierski charakter, podejmując temat dotąd nieeksplorowany. Mam nadzieję, iż jej publikacja skłoni badaczy z innych województw do pochylenia się nad interesującą i ważną problematyką, jaką stanowią regionalne elity władzy w PRL.

dr Mirosław Szumiło, Instytut Historii UMCS

Publikacja jest 39 tomem oddziałowej serii wydawniczej gdańskiego oddziału IPN oraz jednocześnie 2 tomem wydanym w ramach Centralnego Projektu Badawczego IPN „Struktury i działalność Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej”

Książka zdobyła III miejsce w Konkursie Literatury Pomorskiej w kategorii „opracowania naukowe i eseje” (2014).

PLIKI DO POBRANIA

[SPIS TREŚCI \(pdf, 93.94 KB\)](#)

Gdzie kupić publikacje: